Należytość pocztowa opłacona ryczałtem
Nr. 35. Rzeszów, dnia 26 sierpnia 1934 Rok VII.

Prenumerata miesięczna 80 gr.

GAZETA RZESZOWSKA

Organ Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem
Wychodzi w każdą niedzielę „Prawem naczelnem — dobro Państwa"

CENY OGŁOSZEŃ za miejsce wiersza milimetrowego | Zwykłe . . . . . 10 gr. Na 1 stronie . . . 30 gr. W tekście (2 i 3 str.) 25 gr. | Nadesłane . . . . 30 gr. W kronice . . . 30 gr. Drobne za słowo . 10 gr. | Rękopisów nie zwraca się, Listów anonimowych nie uwzględnia się, nieopłaconych nie przyjmuje. | Redakcja i Administracja ul. 3 Maja 12 — Tel. Nr. 39 Konto P. K. O. Nr. 408-116

Biuro Redakcji i Administracji czynne codziennie od godz. 11 — 13 z wyjątkiem niedziel i świąt.

Zrozumiejmy cele Towarzystwa Popierania Budowy Szkół Powszechnych i dajmy swą chętną pomoc.

Założono w roku ubiegłym Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zadanie swoje zrealizowało w ciągu ubiegłego roku dzięki usilnemu i ofiarnemu wysiłkowi całego społeczeństwa a przedewszystkiem Nauczycielstwa wszelkiego rodzaju szkół, świata urzędniczego i młodzieży szkolnej.

Drobne, groszowe datki młodzieży, składki członków rzeczywistych, imprezy urządzane na rzecz Towarzystwa przyniosły w dochodach poważną sumę 203.400 zł, którą to sumę Towarzystwo całkowicie przeznaczyło na budowę szkół.

Zebrana od społeczeństwa i oddana temuż społeczeństwu suma przeszło 200.000 zł, pozwoliła na okazanie pomocy 139 gminom, które nie mogły ukończyć rozpoczętych budów i dla których — drobne, po kilka tysięcy złotych, — bezprocentowe ale też długoterminowe pożyczki, były jedynym i skutecznym środkiem do ukończenia zaczętych budowli.

To też liczba przeszło 220 sal, jakie za powyższą sumę zdołano wykończyć — polepszyła znacznie stan naszego szkolnictwa i udostępniła przeszło 10.000 rzeszy młodzieży szkolnej otrzymywanie nauki w odpowiednich salach szkolnych.

Tak znaczny rezultat pierwszego roku istnienia Towarzystwo można było otrzymać dzięki zrozumienia przez całe społeczeństwo ważności celów Towarzystwa.

Jednakże nie wszystko w tej dziedzinie zostało zdziałane.

Na terenie 3 województw połudn.-wschodn. mamy 547 izb o wymiarach poniżej 24 m² — a więc są to izby urągające pojęciu izby szkolnej.

Izby te muszą zniknąć w najbliższym czasie, nie mówiąc już o innych 1 639 salach, których rozmiary nie przewyższają 80 m² i które ze względu na swą szczupłość także muszą ulec likwidacji. A więc przeszło 2.000 izb szkolnych musi być wymienionych na izby nowe większe i widne.

Gdybyśmy więc nie brali pod uwagę stałego przyrostu młodzieży szkolnej i potrzebnych dla tego celu nowych sal — to i tak zadanie jakie czeka Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych jest zadaniem które da się zrealizować dopiero po kilkudziesięciu latach.

W samym obwodzie szkolnym rzeszowskim w roku 1934 T. P. B. P. S. P. udzieliło subwencyj na budowę szkół powszechnych w kwocie 10.200 zł a to gminom: Świlcza 3.000 zł, Malawa 1.500 zł, Budziwój „Przylasek" 200 zł, Pstrągowa Górna 1.500 zł, Kosowy 1.000 zł, Sokołów 3.000 zł.

To też nowy rok szkolny winien wzmóc kadry członków Towarzystwa. Jeżeli dotychczas Towarzystwo posiadało 23.800 członków, to najbliższe miesiące powinny przyczynić się do znacznego zwiększenia liczby członków.

Wiele jest celów doraźnych i ważnych stojących przed nami, jednakże cel taki: jak rozwój szkolnictwa, a co zatem idzie wychowanie światłych i czynnych Obywateli musi być uznany za jeden z najważniejszych celów.

To też wszyscy na pomoc w budowie szkół!

Każdy grosz dany na rzecz Towarzystwa zwraca się społeczeństwu i pod względem kulturalnym i pod względem gospodarczym.

Zapisujmy się na członków Towarzystwa. Zapisy przyjmują wszystkie szkoły.

Kupuj cegiełki na rzecz Towarzystwa. — Cegiełki nabyć można w każdym Urzędzie pocztowym.

Popierajmy imprezy na rzecz Towarzystwa.

Kupujmy nowe podręczniki szkolne ze znaczkami Towarzystwa.

Polacy w Kanadzie.

(Oryginalny wywiad Gazety Rzeszowskiej)

W ubiegły piątek odwiedził naszą redakcję nadzwyczaj sympatyczny gość w osobie p. Jana Sikory z Kanady, redaktora polskiego tygodnika „Czas" i sekretarza Zjednoczenia Zrzeszeń Polskich w Kanadzie, który przybył do Polski jako delegat kanadyjskich Polaków na II zjazd Polaków z Zagranicy.

Korzystając z uprzejmości miłego gościa i jego gruntownej znajomości stosunków i warunków życia Polaków w Kanadzie, prosiliśmy o mały wywiad na temat tamtejszych warunków, którego też nam nasz rodak najchętniej udzielił. Informacjami temi, jako odpowiedzią na nasze zapytania, podanemi w streszczeniu, dzielimy się z naszymi czytelnikami.

Kanada jest młodym terenem wychodźczym dla Polaków. Napływ polskich rolników i robotników na olbrzymie i żyzne obszary tego kraju rozpoczął się na większą skale dopiero przed wojną światową i w ostatnich latach powojennych. Zgodnie ze statystyką urzędową obecnie w Kanadzie zamieszkuje około 145.000 Polaków. Większość to rolnicy i pracownicy rolni. W zachodniej stepowej części kraju, resztę zaś około 30% stanowią robotnicy kolejowi i przemysłowi we wschodniej połaci Kanady.

Położenie gospodarcze.

Do r. 1930 Kanada była krajem dobrobytu. Depresja i bezrobocie przyczyniły się znacznie do zubożenia polskiej masy robotniczej i rolniczej. Rząd i władze miejskie czynią stosunkowo duże świadczenie na rzecz niepracujących obywateli. Szczególną dbałością otacza się rodziny. Samotni bezrobotni pracują na publicznych robotach za małem wynagrodzeniem. Nędzy i głodu jednak niema.

Ostatnio daje się zauważyć pewne ożywienie w przemyśle górniczym i w obrotach handlowych. Daleko jest jednakże do powrotu dobrobytu. Wiara w poprawę sytuacji istnieje Kraj jest bogaty i słabo zaludniony. Zarobki spadły znacznie, ale organizacje zawodowe i inne kompetetne czynniki walczą o należytą stopę życiową i odpowiednią skalę płac.

Emigracja do Kanady jest dozwolona jedynie dla tych, którzy pragną nabyć gospodarstwo rolne i wykażą się przy wjeździe do Kanady kwotę 1.000 dolarów.

Życie organizacyjne.

Polacy w Kanadzie mają zupełną swobodę organizowania się i utrzymywania kontaktu z narodem macierzystym. W każdej osadzie istnieją polskie parafje, towarzystwa ubezpieczeniowe, ideowe, kluby, zespoły społeczne, śpiewacze itp. Bliższy kontakt w pracy organizacyjnej był słabo nawiązany, co ze względu na olbrzymie przestrzenie jest całkiem zrozumiałe. Ostatnio wzmógł się znacznie ruch konsolidacyjny życia polskiego. Małe grupy organizacyjne łączą się w centralną organizację t. zw. Zjednoczenie Zrzeszeń Polskich w Kanadzie. Ponadto istnieją jeszcze dwa mniejsze zrzeszenia centralne. C. d. n.

Z życia Kół BBWR w powiecie rzeszowskim

Pomimo okresu wakacyjnego praca tak w Kołach BBWR na powiecie, jak i w Radzie Powiatowej BBWR nie ustaje. W tym czasie odbyły się zebrania w następujących miejscowościach: w Racławówce, Boguchwale, Pstrągowej, Niebylcu, Stobiernej, Gwoździance, Baryczce i Palikówce.

1) W Racławówce złożył sprawozdanie poselskie poseł Sieradzki, ustawę samorządową reforował Dr Więcek. Zebraniu przewodniczył p. Sitek Józef.

2) W Boguchwale zagaił p. kier. szkoły Szela, ustawą samorządową referował p. Marjan Szpunar, sprawy organizacyjne pan Tadeusz Aksamit.

3) W Pstrągowej zwołał zebranie p. kier. szkoły Szybkowski. Poseł Sieradzki przedstawił zasługi P. Marszałka Józefa Piłsudskiego w tworzeniu się Państwa oraz sprawozdanie z prac Sejmu. P. Wilk Feliks omówił politykę stronnictw od powstania Państwa Polskiego. Ob. Grabski przedstawił zgromadzonym stosunki gospodarcze. Przewodniczył zebraniu ob. Buczkowski, sekretarzował ob. Wiatr.

4) W Niebylcu odbyło się zebranie informacyjne BBWR, na którem ks. Hojek wygłosił obszerną mowę na temat porzucenia warcholstwa i swarów partyjnych, a przystępowania do pracy w BBWR.

Następnie p. dyr. Neubar udzielił informacyj w sprawie przyszłych wyborów do Rad gminnych i gromadzkich. Oprócz mieszkańców Niebylca wzięli udział w zebraniu członkowie Kół BBWR z Lutczy, Konieczkowej, Gwoździanki, Jawornika Nieb. i Baryczki.

Zebraniu przewodniczył kier. szkoły z Baryczki p. Markowicz.

5) Na zebranie do Stobiernej przybyli z Rzeszowa p. Szpunar Marjan i Aksamit Tadeusz. którzy zaznajomili zgromadzonych z ustawą samorządową i obywatelskiem stanowisku ludności wobec aktualnych zagadnień państwowych. Zebraniu przewodniczył nacz. gminy p. Szostecki.

6) W Gwoździance złożył sprawozdanie poselskie poseł Sieradzki, zaś referat organizacyjny wygłosił kier. szkoły z Połomji p. Neubar.

Następnie zawiązano tu Koło BBWR. Zebraniu przewodniczył ob. Kowal.

7) W Baryczce odbyło się zebranie BBWR, na które przybył ob. Grabski, prezes Związku inwalidów wojennych R. P. z Rzeszowa. W dłuższym referacie, omówił sprawy polityczne, gospodarcze i samorządowe, poczem przystąpiono do wyboru zarządu. Prezesem został p. Jan Świeboda, członkami zarządu p. Kopeć Tomasz, Puc Feliks, Puc Michał i Panek Zygmunt. Zebraniu przewodniczył p. Koń Jan, naczelnik gminy.

Zgromadzenia we wszystkich wyżej wymienionych miejscowościach były bardzo liczne, dyskusje ożywione, zainteresowanie wielkie.

Wierzymy dlatego, że skupieni w jeden obóz, idąc z Rządem doczekamy się przy wspólnej pracy lepszej przyszłości dla nas i naszych pokoleń.

Zapisz się na członka Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych

NADESŁANE

PODZIĘKOWANIE. 1—1

Wobec ukończenia budowy chóru w kościele Poreformackim, poczuwam się do obowiązku podziękowania tym, którzy przyczynili się do pomyślnego wykonania dzieła. Dziękuję mianowicie: Panu Inż. K. Holzerowi za wykonanie ogólnego planu budowy, Panu Prezydentowi Dr Krogulskiemu za wypożyczenie drzewa i desek na rusztowanie ze składu Zarządu miasta, p. pułk. inż. Dziakiewiczowi za udzielenie cennych rad i wskazówek, p. inż. T. Gabryszewskiemu za wykonanie planów szczegółowych i obliczeń statycznych, oraz za ogólne kierownictwo, p. Budowniczemu Pellerowi za sumienne i precezyjne wykonanie wykonanie robót. Dziękuję również robotnikom za pilną i ofiarną pracę. Wszystkim składam serdeczne „Bóg zapłać!"

Wkrótce zabrzmią z tego chóru organy. Wykonane dzieło będzie trwało przez długie lata na chwałę Boga i dla dobra duchowego polskiego żołnierza, w myśl niezbadanych wyroków Bożych.

Rzeszów, w sierpniu 1934 r.

Ks. Franciszek Kisiel, kapelan.

KRONIKA

Pan Prezydent miasta Dr Krogulski Roman wraca z końcem tygodnia z urlopu wypoczynkowego i w poniedziałek 27 bm. obejmuje urzędowanie.

Zwycięstwo Rzeszowa na Spływie „Cała Polska do Morza". Rzeszowska drużyna wioślarska, wysłana przez tut. Oddział Ligi Morskiej i Kolonjalnej na tegoroczny Spływ do Morza, składająca się z 9 uczestników z pośród członków Sekcji Żegl. Śródlądowej L. M. K. przebyła szczęśliwie i z brawurą na swych 4 kajakach daleką drogę wodną Rzeszów-Gdynia — Wisłokiem, Sanem i Wisłą, zgodnie z programem, między 25 lipca a 16 sierpnia — i to mimo powodzi na Wisłoku, a spiętrzonej fali na Sanie i Wiśle, mimo ulewy niemal bezustannej w początkach reisu i mimo właściwie odwołania spływu z obszarów Górnej Wisły. Co więcej — zespół rzeszowski, pomny na honor Ziemi i Miasta, które danem mu było poraz pierwszy tam reprezentować, nie szczędził swych sił, ni szlachetnych ambicyj. To też nie dziw, że z Gdyni przywiózł ze sobą jedyną nagrodę, Grupy San — przepiękny kajak dwuosobowy z całkowitym sprzętem wioślarskim, dar D-cy Okr. Korp. VI p. Generała Popowicza.

Na kilkadziesiąt zespołów z różnych miast ziem południowo-wschodnich Polski — tylko Rzeszów został wyróżniony.

Odezwa Tow. Pop. Budowy Szkół Powsz. Komitet Okręgowy we Lwowie T-wa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zwraca się tą drogą z apelem do P. T. Rodziców i Młodzieży szkolnej, by przy zakupie z nowym rokiem szkolnym, podręczników szkolnych żądano od pp. Księgarzy nalepiania znaczków koloru zielonego, w cenie 10 groszy od każdego podręcznika — na zasilenie funduszu Towarzystwa.

Znaczek ten zakupuje księgarz i nalepienie znaczka w niczem nie obciąża kupującego, tak jak nienalepienie znaczka nie obniża kosztów zakupu książki.

W imię słusznego hasła obywatelskiego żądajmy książek ze znaczkami na rzecz Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Komenda Pow. Z. S. w Rzeszowie złożyła w Starostwie kwotę 17 zł na powodzian, jako czysty zysk z imprezy, urządzonej przez A. Z. S. w Rzeszowie.

Wystawa obrazów braci Krygowskich. — W Muzeum Przemysłowem w Rzeszowie wystawiają bracia Zbigniew Krygowski po studjach w Poznaniu i Paryżu i Zdzisław Krygowski, były uczeń II Gimnazjum w Rzeszowie, po sześcioletnich studjach w Poznańskiej Szkole Sztuki Zdobniczej, swe prace malarskie, rysunki, szkice, studja, projekty witrażowe, kartony, dekoracje, polichromje.

Dobre eksponaty sztuki stosowanej zasługują na uwagę a niskie ceny zachęcają do ozdobienia mieszkania ładnym pejsażem, czy projektem witrażowym.

Ze sportu. Resovia - Hasmonea 3 : 1 (1 : 0) Wynikiem 3 : 1 rozpoczęła i zakończyła Resovia we Lwowie tegoroczną batalję mistrzowską, która była dla niej pod każdym względem pomyślna, a sportowcom i publiczności Rzeszowa dostarczyła wiele emocji. Prowadząc od początku rozgrywek pozwoliła się wyprzedzić na finiszu lepszym Czarnym, którzy też zdobyli słusznie mistrzostwo ligi. Drugie miejsce Resovii przed silnemi zespołami Lechji, Ukrainy i Polonji jest dla niej zaszczytne, tembardziej, że zostało wywalczone ciężko a zasłużenie.

Zwycięstwo nad Hasmoneą należało do miłych niespodzianek, jeśli weźmiemy pod uwagę kilku rezerwowych i obcy grunt. Resovia dołożyła jednak wszelkich starań, aby naprawić nieco nadszarpniętą ostatnio reputację. Na pierwszy plan u zwycięzców wybił się atak z Kluzem na czele, którego płynne akcje spotkały się z żywym uznaniem licznej publiczności lwowskiej. Pozatem świetnie bronił Batora. Pozostałe formacje wywiązały się zadawalająco ze swego zadania, zwłaszcza że Hasmonea grała nieszczególnie. Bramki zdobyli: Kluz dwie i Kotelnicki jedną.

W niedzielę odbył się mecz piłkarski między urzędnikami Sądu i Skarbowymi, z którego dochód przeznaczono na powodzian. Wzniosły cel zawodów spowodował że zebrała się dość liczna publiczność, która niestety opuszczała boisko z uczuciem przykrego zawodu i niesmaku. Zmagania bowiem niektórych „graczy" z piłką wywoływały tylko szczery żal i współczucie dla organizatorów.

Turniej koszykówki. Martwy już sezon sportowy Rzeszowa ożywił nieco dobrze pomyślany turniej koszykówki o mistrz. Rzeszowa, organizowany wspólnie przez zainteresowane kluby. Zgłosiło się 9 drużyn, z których 7 stanęło do boju o puhar przechodni, ofiarowany przez p. Tonderów. Powyższa liczba 7 zespołów świadczy o niezwykłem zainteresowaniu koszykówką na naszym terenie.

Najlepiej zaprezentowały się zespoły A. P. Z. S. i S. M. P. Rzeszów. Jeden z faworytów Resovii, zawiódł nieoczekiwanie, przegrywając dwa spotkania. Dotychczasowe wyniki są następujące:

SMP Rzeszów - Z. S. Słocina	32 : 2
APZS - Resovia	11 : 8
APZS - SMP Przybyszówka	29 : 4
SMP Rzeszów - Resovia	20 : 16
SMP Rzesz.-SMP Przybyszówka	32 : 1
APZS - Z. S. im. Lisa - Kuli	60 : 0

Organizacja dość sprawna, zainteresowanie publiczności duże!

Na rzecz powodzian. W administracji Gazety Rzeszowskiej złożyli: P. Murkocińska Stefanja 10 zł, Koło BBWR i Z. S. w Baryczce 20 zł.

OGŁOSZENIA

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: **Inż. Józef Szaynok.** Drukarnia J. A. Pelara i S-ki w Rzeszowie, 3 Maja 2. Telefon Nr. 45